Zbiór H. Bukowskiego № 1577.

M. D.
VVV
III
C

MONUMENTUM
VIRTUTI MERITISSIMÆ
Perillustris & Magnifici Herois

D. THEODORI
TISKIEWICZ SKUMIN
PALATINI NOVOGRODEN. GRODNENSIS, OLYTEN. IURBURGEN: NOVOWOLENSIS CAPITANEI &c.

SOLAMEN
PATERNÆ VIRTUTIS HÆREDI, MAGNIFICO ET GENEROSO DOMINO,

D. IANUSSO TISKIEVICZ SKUMIN,

Braslauien. Capitaneo M. D. L. Notario. &c.

HONOR ACADEMICUS P. P.

A. D. 1618.

TheoDorVs TyskIeVICz SkVMIn Astra petebat.

VILNÆ, in Acad. Soc. IESU.

Lilium eras in humo, modò Nobile sidus in axe,
SKVMINIDE; virtus hos dat amata Gradus.

K. IOANNES DOLSKI.

ΑΝΑΘΗΣΙΣ.

AD M.D. IANVSSVM TISKIEWICZ SKVMIN, B. C. M. L. N.,

ERgone SKVMINIDEN THEODORON honore sepulcri,
Nate, pari decoras tristis, IANE, Patrem?
Ah, quoties Natos fera Fata Parentibus orbos
Discruciant! puero crux ea nota mihi,
Germanisq; tribus: Nobis, heu, raptus vterq;,
TISKIEWICZ genitor, PACIA mater, erat;
IOSEPH TISKIEWICZ; Martino Patre; Philone
Fratre; Palatino Brestiaco sed auo:
Quoq; Palatino stetit olim forte Smolenscum,
Huic proauus; nomen cui BASILIVS erat.
IANE, tuo Patri fuit iste Propatruus; acer
Vt MICHAEL, Mars per KIIOWIENSE solum.
Hoc auo ALEXANDER, tuus ille, Polotiæ Iudex;
NARBVTI cõiunx hoc, THEODORA, sata est.
Heu quantam stirpem THEODORI funus acerbat!
Te tamen, ante alios, tangit, IANE, dolor.
Sortis at humanæ memor, hunc moderare dolorem,
Cùm ratio Fatum vincere nulla queat!
Cui via finita est, & onus requieuit eundi,
Gratatum huic requiem rectiùs ire decet.
Sors Patris impleuit felix, quos debuit, annos.
Huic, licet extincto, Fama superstes erit.
Fama Academiacis volat ecce citatior alis.
Patrem ea trans Canabas exspaciata canet.
Vilnea Te florens ACADEMIA fouit Alumnum:
Te modo Fautorem prædicat illa suum.
Quod Monumentum VIRTVTI sacrat illa Paternæ,
Me per; inoccidui pignus Amoris habe.

STANISLAVS CASIMIRVS TISKIEVICZ.

IN DIGMA
M. D. THEODORI TISKIEWICZ SKVMIN.

NOBILE suspiciunt Phœbes an cornua sidus?
Terra stupet mores, ô THEODORE, tuos.
Nobilis es vere: duo grammata iuncta loquuntur:
Virtutum decoras nobilitate genus.
Regibus à ternis cumulatus honore gradatim;
signant hoc trifido terna anabathra gradu.
Sidera iam calcas: agis inter lilia cæli.
Digma quod eloquitur, re, THEODORE, tenes.

IOAN. RAPHAEL IENDRZEIEWSKI.

CRONODISTICHON.

Diei emortualis.

Astra heroI aperIt TheoDoro AprILIs, & astro
In TaVrI soLeM qVInta reponIt ἕως.

Diei exequialis

SoLe qVater seno IVLI, De More parẽtat
Erepto natVs, raro at honore, patrI.

STANISLAAS BIALOSOR.

OCCV-

OCCVBVIT
Illuſtris & Magnificus Dominus,
D. THEODORVS
TISKIEWICZ SKVMIN
PALATINVS NOVO-GRODENSIS, CAPITANEVS GRODNENSIS &c. &c.

SVpremus ille mundi Opifex Deus, qui (vt Princeps Poëtarum ait)

Os homini ſublime dedit, cælumq; tueri
Iuſſit, & erectos ad ſidera tollere vultus,

idem AVDITORES NOBILISSIMI mentibus noſtris eam legem non inſcripſit, ſed inſeuit: vt, quoties inſolitam aliquam vniuerſitatis faciem notamus, ad eius aſpectum, in diuerſas abrepti cõmentationes, animo fluctuemus. Cuius enim pectus tam ferum, aut tam ferreum erit, quod inexpectata rerum aſpectabilium immutatio commouere aliquantulũ non poterit? Dum namq; Auſtros

 ſæui-

ſæuientes, aut Aquilonem grauius furentem expe-
rimur, dum monſtroſa grandine quatimur, ſtagnã-
tibus nimbis alluimur, an non aliquam calamita-
tem non modò corpuſculis tenerioribus, verũ etiã
ipſis cautibus cladem inſignem metuimus? Quid
ſi ordinatiſsimas cælorum conuerſiones inæquabi-
li curſu ire, contenebreſcere Solem, palleſcere
ſidera, Lunam laborare videamus, num nihil de
conſueta hilaritate remittemus? Qui quidem per-
turbatus mundi ſtatus, præſertim verò illegitimus
aſtrorum obitus, quanquam tantum rude & naturæ
mirandorum ignarum vulgus horrore grandi per-
cellant (Sapiens enim fortunæ ac ipſis dominabitur
aſtris) attamen erudito etiam capiti, nihil humani
alienum à ſe exiſtimanti, nonnullam ſæpe ingerunt
moleſtiam. Quod ſi ita eſt, quo ſanè animo eſſe o-
portebit omnes eos, qui in ampliſſimum M. L.
Ducatus orbem ac cælum oculos hac tempeſtate
defixos habent, aſpiciuntq; non multo antè ILLV-
STRE defeciſſe DECVS. En enim Aſtrum illud au-
reum nitidiſſima cinctũ LVNA, gentilitiũ, inquam,
TISKIEVVICIORVM ASTRVM illud, quod Aquilarũ
Gryphorum & cæterorum Heroum obtutus in ſe
conuerſos ſuo lumine recreabat, nunc ſplendorem
priſtinum pulla inuoluens caligine in circumſpe-
ctantium pectoribus non exiguum mœrorem ciet
ac ægritudinem. ô lugubre ſpectaculum! Illuſtris
nempe

nempe ille & Magnif. D. THEODORVS TISKIEVVICZ SKVMIN, PALATINVS NOVOGRODENSIS &c. &c. vir æterno dignissimus æuo, summis pariter ac infimis charus, vltimo vale Patriæ, vitæq; ipsi dicto, transiit, quò mundus transit. O duram sortem! ô fata inclementia! Næ eximium M. L. D. iubar implacabili mortis imperio in ferali sepulchro conditum hodie delitescit. Quamobrem MAGNIFICE D. Capitanee Braslauiẽsis, M. L. D. Notarie est cur TECVM nunc iusta persoluente funebria Optimo Parenti tuo, quem ille pulcherrimarum virtutũ ac insignium meritorum in Rempublicam Polonam & Lith: suorum verum & germanum hæredẽ reliquit, est, inquã, cur TECVM omnes boni mœreãt, ac lumẽ singulare hoc funere ademptum sibi querantur, lessumq; hunc repetitis gemitibus vnà cum Academia nostra, vestro nomini officiosissima, in hodiernis exequiis ingeminent ac decurrant. OCCIDISTI, THEODORE TISKIEVVICZ SKVMIN, ANTIQVISSIMÆ FAMILIÆ, PATRIÆ CHARISSIMÆ, ECCLESIÆ CATHOLICÆ LVX CLARISSIMA, OCCIDISTI.

LVX FAMILIÆ.

ET inprimis antiquitate, nobilitate, amplitudine CELEBERRIMVM TISKIEVVICIORVM GENVS cõmendatissimum semper fuisse quis est qui nesci-

)(at AVD

at Avd. Nob. vt pote cuius gloria, vltra M. L. D. Regniq́ Poloniarum fines, magnis viribus se prouehens, ad exteras etiam regiones iam pridem penetrauit; quod cũ multis, ijsq́ inclytis apud nostrates ordinibus, sanguinem, auita stemmata coniunctionemq́ communicat; quod deniq́ sobolem suam, frequentissimam in grauissimo senatorum Regni collegio, in serenissimorum Regum Curiis, in Castris Patriæ publicis, domi forisq́, opibus, consilio, robore, prudentia rebus preclarè gestis honoratissimam spectauit. Quæ vniuersa, si pro ea qua plurimum pollent, dignitate tractanda essent, præfixos propositæ dictioni nostræ terminos longissimo post se relinquerent interuallo: neque tamen cum ea maiestate, quam iure suo exigunt, quamq́ ab eximijs alijs laudatoribus habere possunt, à nobis explicarentur. Sed neq́ eius ipsius, in quo oratio nostra celebrãdo occupatur, præstantissima facinora contenta esse volunt, vt primam á generis nobilitate ducat commendationem is, q suis præclarè actis amplissimam posteris suis laudũ segetem ac materiam dedit. Quo sanè in negotio an non hic ipse Senator quondam consultissim9 è mortali hoc tumulo insinuat nobis æternæ memoriæ consecrandum Aragonum Regis Alphonsi dictum, quod eum vita præditum procul dubio nõ latebat. Hic enim Rex sapientissimus, cum illũ

quidam

quidam à natalium claritate plurimum extolleret quod scilicet esset Rex, Regis filius, Regis Nepos, Regis Frater: hominem interpellans dixisse fertur: Nil esse quod in vita minoris ipse duceret, quàm quòd ille tanti facere videretur. Laudem enim illam non suam sed maiorum suorum esse. A se itaq; si qua modo extarent, eliceret ornamẽta, non à Patribus iam mortuis ea extorqueret. O dignam Cedro vocẽ! o regale oraculum! Stẽmata enim (vt satyricus ait) quid faciũt? vix profectò vmbrã veræ nobilitati faciũt. Quid prodest sãguine longo censeri, pictos ostendere vultus maiorum, & stantes in curribus Æmilianos? Id scilicet ostentare, est nobilẽ comœdiã agere. Quid deniq; prodest tota licet veteres exornent atria ceræ? Parietũ hæc magis quàm sinceræ nobilitatis sunt decora. Virtus nobilitas sola est atq; vnica virtus. Quamobrem non commemorabo hîc ego clarissimæ illustris Palatini stirpis, ex qua ille, germen fælix pullulauit, splendorem; prætermittam maiorum eius in Remp. officia ac beneficia; non attingam famulantium frequentiam, opum abundantiam, & reliqua fortunæ copiosa munera. Vnicum tantũ hoc loco adijciam elogium, quod laudatissimi quondam è Tiskieuicia gente (prout a D. Poloniarum Regibus, Callinico Miscouicio, Tiskoni Callienicouicio, Basilio Tiskievicio, Leoni Tiskie-

vicio eiusq; filio Skumino Tiskievicio, cæterisq; eiusdem Propaginis columinibus data concessaq; testantur privilegia) illi, inquam, fortissimi olim exercituum Duces, Palatini, Castellani, Vrbium, Arcium, & locorum Præsides, Bellatores validi, Terrarum Iudices, illi aui Atauiq; illustres illustri huic suo nepoti, quodq; illustres Nepotes ac posteri illustri huic Auo ac Parenti suo propter singularia eius de prosapia sua merita; quod denique qui magnæ huic supremi diei celebritati præsentes adsunt, vnà mecum sic concinnant; THEODORVS TISKIEVICZ SKVMIN, PALATINVS NOVOGRODENSIS ILLVSTRIS SVÆ FAMILIÆ LVX CLARISSIMA, HEV, OCCIDIT.

LVX PATRIÆ.

VEnio ad ea, quæ ab HEROE hoc nobilissimo, è medio nostrùm sublato, summa cum laude confecta fuisse multorum sermonibus ac scriptis decantantur: ex quibus quantum regno Poloniarum potentissimo, magnoq; L. D. accessit decoris ac emolumenti, vt tantũ etiam ipsi rerum pulcherrimarũ Authori adueniat gratiæ ac ornamenti, sicuti facimus, velle & optare debemus, omnes nos, quotquot piissimo huic funebri officio adstamus

ſtamus. Si enim boni ac Patriæ amantes ciues & eſſe & dici volumus, neceſſe eſt vt viros egregiè de eadem ſemper meritos ſuo honore colamus, eorũ ſempiternam memoriam in animis noſtris defigamus, eorum magnifica ac diuinaprope opera magnis præconiis decorata cæteris imitanda proponamus. Felix illa, felix Reſp. in qua labori ſua merces, merito præmium, virtuti gloria nequaquam detrahitur! non ſcilicet ab hac honeſtas, pulchritudo, magnorum ſtudium, cupido famæ, arduorũ tolerantia, victoria difficilium, & reliquæ regnorũ dignitates in exilium quaſi relegatæ ſolum vertere cogentur; ſed viuent, vigebuntq́ in generoſis pectoribus magna illa opera, atq; in ſeram longamq; poſteritatem ſtrenuè propagata optatos edent fructus. Quid enim, quod primos illos omnium gentium Principes ac Parentes, Ægyptios, Perſas, Aſſyrios, Macedones, Græcos, Romanos, quid, inquam, erat, quod imperia illa bello paceq; florẽtiſſima, multis ſæculorum ſpatijs glorioſa præſtabat? illis nempe, quorum opera præclara Reſpublica clarior effulſit, non viuis modò, verùm etiam eorum cineribus debitus honor ac plauſus datus. An non Laudatiſſima Miltiadis trophæa, Athenienſẽ illum Themiſtoclem è lectulo nocturno ad res fortiter pro ſalute ſuorum ciuium gerendas excutiebant? Quid illud ſtudioſiſſimum gloriæ

caput

caput illũ contra omnia aduersæ fortunæ tela impauidum virũ, Iulium dico Cæsarem, ad generosas lacrymas aliquando compulit? Gloriosus Magni Alexandri cum insigni eiusdẽ statua tumulus. Quid hunc ipsum mundi domitorem viriliter gemere ac eiulare aliquando coegit? Homerica Iliade nobilitatus Achilles. Vt rectissimo heroicorum conatuum tramiti constanter insisterent illi Curtij, Scipiones, Bruti, Pompeij, Scæuolæ, & reliqui illi Regum maximorum triumphatores, vrgebant auratæ illæ pyramidum moles, virtutum exquisitissima emblemata, fora viæq; vrbium ac regionũ simulachris elaboratissimis excrescentes, publica & continua eorum, q se non sibi sed Patriæ natos credebant, encomia. Nosne igitur soli in libera Repub. nati, nos virorum fortium meritis apud omnes nationes celebres redditi, nos gloriosorum Parentum soboles, degeneres à clarissimis maioribus nostris nos esse patiemur? Hoc scilicet in animum nostrum inducemus, vt, dum laudes honoresq; eorum virtute comparatos iis referri audimus aut videmus, nec ea pensi facientes, obstinatã ad illustres labores mentem seruemus? Dum nobis illi non indecoro pro aris focisq; patriis puluere sordidi, dum in nobili suo sanguine pro ciuium suorum integritate natantes, dum nobis illi in omni honestate exercitatissimi Regibus ciuibusq; suis fidelis-

fidelissimi ad optima consilia instructissimi, ad negotia publica conficienda paratissimi, in Dei Diuorumq; cultu feruentissimi, dum, inquã, nobis illi omnibus humanis diuinisq; ornamentis ornatissimi proponuntur, nos eos aspectu nostro non dignabimur? in partem gloriæ eorum ire iussi, venire recusabimus?

Quamobrem habebunt in animis nostris, piè vita functe PALATINE NOVOGRODENSIS, tua decora locum; Insignibus virtutum tuarum, tãquam facibus quidusdam subiectis, ad gloriam inflammabimur vbi aliqua tantum (quis enim hoc loco potest omnia) præclarè dicta & facta tua numerauerimus. Quis illo Puero constantior? Adolescente cultior? Iuuene grauior? Viro fortior? Sene consultior? qui teneriorem illam, ante virilem, ætatem, totam ferè non in ludicris ac inanibus inter domesticas delicias negotijs, sed honestissimis artium liberaliu m studiis occupatus, in exteris Academiis exegit. Vbi eis animum verè nobilem excoluit moribus & disciplinis, Eis se oblectau it spectaculis, eos memori menti infixit rerum sta tus, quos futuros aliquando præuidebat illustri suæ familiæ sibiq; dignitati, Reipublicæ verò utilitati: cuius amore ac intuitu in ediscendis egregijs quibusq; facultatibus, eorum, q vitæ eius moderatores erant testimonio: Multa tulit fecitq; puer sudauit & alsit. Vtinã taliũ

 adole-

adolescentium hisce temporibus copiam habeamus, qui raram illam in primo annorum tirocinio indolem, viuaciaque ingenia, non ignauo torpori, sed literarum laboribus constanter ac studiosè consecrarent. Quot enim sæpius magno natu ortuque inueniuntur, qui vel nunquam, vel, vix aliquando humanæ rationis Reginæ eruditioni in limine, vt aiunt, salute dicta, ad quiduis aliud, sua etiam conditione indignissimum toto affectu rapiuntur; SAPIENTIAM VERO VNICAM REGNORVM CONSEVIATRICEM, FAMILIARVM NOBILISSIMARVM PROCREATRICEM HOSTILIS FVRORIS TRIVMPHATRICEM, CVSTODEM PACIS, diuitum gloriam, inopum subsidium (fortè territi pulchrarum rerum semper comite asperitate) aut flocci faciunt, aut eam tanquā minus dignam sua consuetudine ad suorum opilionum, vernarum, seruorum familiaritatem contra omne ius fasque ablegant! & tamen dum canibus, citharis, choreisque inhiant, se quondam Patriæ columina, lumina familiæ futuros pollicentur. Quasi verò vertagis in senatu olim consilia captanda; barbaræ legiones fugandæ molli citharæ sono; artificioso pulsu ac motu pedum, legationes grauissimæ obeundæ. Veniret vtinam sæpius in mentem eiusmodi adolescentulis, magni illius Pyrrhi, de regni sui futuro hærede, decretum sapiētissimum! qui cùm á filiis etiamnum pueris, at ad grandia ab

ineunte

ineunte ætate aſpirantibus, interrogaretur. Cui noſtrûm, ô Pater, opulentum hoc, quod inclyta tua dextera plurimũ amplifi cauit, relinques regnũ? Quicunq;, inquit, veſtrûm, ô nati, acutiorem habuerit enſem. Veniret, aio, id in mentem ſæpenumero eiuſmodi Iuuenibus, haberet patria chariſsima eos, quibus ſe fortunamq; ſuam tutò dedere poſſet. Enſis acutus, Auditores, apud puerum bellicæ pugnæ omnino rudem, eſt ingenium facile ac docile. Enſis acutus, eſt animus doctrina multiplici perpolitus, vtpote quo domi turbulenti errores, in caſtris inimicæ acies certius fugantur, quàm quem validus at indoctus aliquis vibrat Gigas.

Excellentia ergo Illvstris Palatini noſtri, prioris æui rudimenta fuerunt præſagitiones vitæ cõſequentis, quam totam propè trium ſereniſsimorũ Regum, ac Reipublicæ obſequiis, ſumma cum omnium ordinum commendatione impendit. Nã ſimul atq; è peregrinis terris ſoſpes, & bonis artibꝰ prudentiaq; in rebus gerendis ſatis inſtructus in patriam remeauit, ad auguſtam, vt verbo expediam vnico plurima, ad auguſtam, inquam, Regis Avgvsti curiam ſe recepit: & in ea integrè, quamdiu Regiæ maieſtatis aulicus aſſelca cenſebatur, verſatus, cum familiaribus regio nomini addictiſſimis amore, cum aſsiduis frequentia, cum honoratis ſplendore, quem ſua conditio exigebat, ſemper cer-

per certare voluit. Inde factum vt postquam Regii lateris fidus Comes cognitus fuisset, Equites armatos ære proprio collectos ad bellicas expeditiones sæpius eduxisset, eosq; pluribus temporum spatiis liberali stipendio auctos strenuè sustētasset; variis ijsq; maximis Reip. negotiis conficiēdis idoneus deputaretur, ad difficiles Commissiones expediendas delegaretur, mitteretur etiam Legati titulo spectabilis in Moschouiam res magni momenti ibidē tractaturus. O labores præclaros! ô merita honore sempiterno pensanda!

Verum enimvero an operum magnorum hic meta scopusq; vltimus Auditores? REX AVGVSTVS dierum mortalium terminum accepit, hunc verò vita ad maiora adhuc posteris Regibus reddenda officia seruauit. Hic enim, cùm Rex ille erga superos pietate, Zelo religionis, rei militaris gloria, constantia, fortitudine, prudentia, & cæteris regalis maiestatis insignibus inclytus STEPHANVS BATHOREVS sceptris thronoq; AVGVSTI potitus fuisset, ad eum cum alijs M. L. D. Oratoribus æternum illi imperium precatum ire varsauiam communi summorum ordinum consensu iussus, eiusmodi se virum esse ostendit, vt non vulgarem Regis bene meritorum subditorum locupletissimi remuneratoris gratiam collegisse visus fuerit. Nam ad manus fidemq; eius satis commendatam THE-

SAVRVM

SAVRVM CVRIÆ IN M. L. DVCA: depoſuit. Nec multo poſt, vt rurſus is ſupremo difficilis ac periculoſæ legatiõis munere in Moſchouia fungeretur, edicto ſuo regio declarauit. Hic ſcilicet erat Rhodus hic ſaltus. Non ſubterfugit Heros magnanimus impoſitum onus, nec aſſignatum pro patriæ honore arduum laborem recuſauit. Nouerat ed eum Tyrãnũ ſe ablegari, cui ſacroſancta gentium iura ſæpe ludibrio erant; cui nil fide, iuſtitia, principibus debita pudentia & clementia, ſed omnia ferè perfidè, omnia iniurioſè, omnia temerè agere ſolenne fuit; cuius barbara palatia, tanquam reorum carnificinæ, humano cruore madebant; qui deniq; figurâ hominis tantum prædítus eſſe, reliqua cum feris belluis communia habere ſemper iudicatus eſt. Nouerat, inquam, hæc vniuerſa, virili nihilominus animo pro ciuium ſuorum commodis vitam profundere paratus iter adornauit. Aggreſſus magnum illum omnis inhumanitatis Principem, cûm quid vellet ſui Regis nomine re verbiſq; diſertè ac liberè exponeret bellumq; atrox, ni ille poſtulatis aquieſceret, indicere auderet, vidit furẽtem immanem Ducem, ad ſolita crudelitatis inſtrumenta conuerſum, dira omnia eius ipſi9 Regioq; capiti minitãtem; nec tamen vlla ibi acerba ſorte territus, ſalutis etiã ſuæ, ſi opus foret, prodigus, fidelem vtilemq; Reipublicæ ſuæ operam nauauit. Cui te hîc LEGATE in-

uictiſsime

inuictissime, comparabo? quo nomine responsa grauia, constàntem in periculoso munere animum appellabo? Nouum te *R*egno Pol. Magnoq́ L. D. tunc natum Pōpilium vocare nō verebor; qui fortis ac magni animi vir audire meruit, quòd à Senatu populoq́ Romano literas de exercitu ex Ægypto abducendo, deq́ regno pupillorum Ptolomæi non vsúrpando, efferato illi Regi Antiocho attulisset; &, cùm Rex deliberatione habita, Epistolæ illi responsurum se promitteret, bacillo quem manu gerebat, circa eum orbem descripsisset, ac tandem illi cum suis exercitibus tanto facinore & magnanimitate legati peculsis sic locutus fuisset; Hic ergo stans ò Rex delibera & responde. Reuixisse in te, LEGATE fortissime, GOBRIAM illum animosum affirmare audebo, qui cum Dario hostilibus armis in eius patriam irrumpenti, Legationis suæ imagines auem, murem, ranam, & sagittas quinq́ obtulisset, Rexq́ per murem terras, per ranam aquas, per auem equos, per sagittas animas corporaq́ incolarū eum tradere iterpretaretur, non timidè in conspectu numerosissimi exercitus dixisse hæc perhibetur; O Persæ, nisi vt aues auoletis, aut vt mures occultas terræ cauernas subeatis, aut vt ranæ insilia in paludes, huiuscemodi sagittis confixi ad patrios lares nequaquam amplius remeabitis.

Sed transeo ad alia eiusdem roboris ac fortitudinis

singularia

ſingularia argumenta. Haud multò poſt, quàm ille ex legatione iuxta animi ſententiā Regis ſereniſsimi actá, ad ſua, in magna curia, rite obeūda munia redierat, bellum Moſchouiticum, inuiſis vicinis noſtris deteſtandum, Reipublicæ verò noſtræ ſalutare interuenit. Rex bellicanum rerum peritiſsimus, Theſaurarijq́; ſui induſtriam probè expertus, omnium militarium inſtrumentorum curam, pro tota expeditione illa, eius poteſtati tradidit, vt ſcilicet, prouideret is, quæ armorum genera, quas fuſiles tormentorum machinas, & reliquum belli apparatum, ad hoſtes tam aperto quā occulto Marte oppugnandos, caſtra, arces, propugnacula, muros, ac turres eorum diruendas, idoneum exiſtimaret, quamprimum quà terrâ quà aquis ſuam ſub tutelam ſuſcepta in oportunis locis, foſsis, vallis, corbibus, ad ſtatiua obſidionalia conſtitueret. In hoc autem munere operoſiſsimo quid vnquā fuit, quod eum auocare potuit, quominus alacriter, celeriter, ſtrenueq́; negotium imperatū exequeretur? An labor ad quietē, continua ſolicitudo ād corporis animiq́; relaxationem, viarum aſperitas, æſtus, cœli inclementia ad longiorem moram eum perpulit? Sciebat vir prudentiſsimus non exiguam rei bene gerendæ in ſua opera ſitam eſſe partem, ideò omnibus impedimentis excluſis, celeritatis ſuo in itinere potiorem ſemper duxit rationem. Itaq́; toto belli

belli illius maximi tempore, ſuo officio vt reſponderet, in id vnicũ totis viribus incumbebat. Verũ iam eóne ſolo labore virtus egregia contenta erat? nihil plus vltra pro Patriæ & pro Regis ſui amore appetebat? Audite præclarum facinus, AVDITORES, & vt illud ſempiterna memoria celebretur contendite. Adductis bellicis ad hoſtem vndiq; omni ope quaſſandum inſtrumentis, cùm, quòd cõmendato ſuæ induſtriæ opere gnauiter perfunctus fuiſſet, ſatis à ſummis Ducibus commendationis gratiæq; haberet, militis etiam generoſi munera ſtrenuè vrgere ac proſequi in animum induxit. Quapropter ille, etſi commodiore tutioreq; loco poſſet, laborioſiore tamen magis delectatus, noctes dieſq; in vallo expugnatorio ponebat, in arces hoſticas inſultus ac impreſsiones faciendo, in acie quotidie perſeuerando, vitam periculoſæ aleæ exponendo, omnia deniq; quæ virum fortem Reiq; publicæ amantiſsimũ decebant animoſè enitendo, Patriæ Regiſq; Optimi fauorem ac beneuolentiam merebatur.

Car uitne igitur virtus præclara tamq; varia ſuo honore? Vt difficile eſt aliquid igne concepto non inflãmari; in ſole ac puluere æſtiuo aliquem apertè verſari, & à caloris vehementia colorem non mutare; Corpus offundi lumine, & vmbram non proijcere; ita profectò à virtute gloriam ac dignitatem ſi ſeparare

rare

volueris, Mundi Parenti naturæ contraire necesse est. Sapientissimè id, vt cætera omnia, Reges illi nationum, gens illa togata, ac rerum Domini viuo quodam argumento expresserunt. Quorum non modò in auribus assiduè intonabat, verumetiam in manibus ac oculis quotidie versabatur, & aureum illud axioma; PER LABOREM AD HONOREM; & augustum honoris templum magna mole & splēdore exstructum; ad quod aditus nulli patebat prius, quàm ædem virtuti sacram ei affinem vestibuliq́ quodammodo vicem tenentem penetrasset: vt scilicet sera Romanorum posteritas etiam atq; etiam in animis suis hoc profundissimè reconderet: In Regina vrbium Roma honorem non inclytis ortu, aut Parentum gloria, aut copiosis opibus, sed vrtute præstantibus viris conferri. Illustris ergo THEODORVS TISKIEVVICZ SKVMIN, post periculosas cū laude absolutas Legationes, post Patriam Sanguine suo nobilitatam, post Bella feliciter confecta, esse potuit sine præmio virtuti suæ debita? Tuam ego hîc fidem pietate armisq;, Maxime Rex STEPHANE BATHOR inuoco, an non sponte vtroq;, tua singulari erga illum beneuolentia, HEROS hic magnanimus, de te tuisq; regnis optimè meritus, præter alia ingentia beneficia tua regia, tum post captam, munitionib9 quondam potentissimam arcem Polocensem, CAPITANEVS BRASLAVIENSIS; tum

post expeditum Magnolucense bellum, CAPITANEVS OLYTENSIS; tum post recuperatas Polocensis Palatinatus Possessiones, post receptas vltra Dunam Liuonicas arces, ad quas Commissarius iuerat, SVPREMVS M. L. D. THESAVRARIVS renunciatus est. Idem regio tuo capiti perpetuus Assecla, non prius ex Curia tua pedem extulit, quàm tu ipse ex mortali vita ad immortales Catholicis Regibus paratas Coronas euocatus exiuisses. Testis erit regium Funus tuum, cuius ille supremam curam, vsq; dum extra fines M. L. D. pompa nobili educeretur, pro suo in te amore ac obseruantia diligēter egisse vno omnium ore ac voce iudicatus est. Liceret mihi hic Auditores (quod etiam eruditi rerum grauiū narratores factitare plerumq; solēt) orationem meam vehementiori epiphonemate cōcitare, ne fessa ac inops quodammodò in plenissima præclarè factorum defuncti Herois commemoratione consisteret, sed inchoatam funebrē hanc laudationem feliciter absolueret: nisi ipsa vestra in me audiendo attentio ad negotium inceptū perficiendum stimulos sufficientes mihi adhiberet. Quamobrem liberè pergo, quidq; lux hæc Patriæ, Vir hic nobilissimus, extincto Rege, gloriosissimè hactenus egerit, explicare contendo. Summo nēpe omnium M. L. D. statuum consensu ac mandato, Interregno durante, in Metropolitana Arce no-

stra

ſtra Vilnenſi reſidere iuſſus, cum ingenti lætaꝗ́ omnium admurmuratione vniuerſa Reip. negotia confecit. Electionem Sereniſsimi Regis SIGISMVNDI TERTII (qui 31. annos ſemper inuictus Monarcha regnat) Præſentia ſua ſuorumꝗ́ magno comitatu, tum omni iure ac ope in frequentibus nobilitatis comitijs, priuatiſꝗ́ conuentibus promouit. Cuius negotij non exiguam portionem in capite eius poſitam fuiſſe teſtãtur illæ, quæ etiã nunc aſſeruantur, tum Ceſareæ, tum Regis Sueciæ, & Maximilianææ, ipſiuſꝗ́ Sereniſsimi noſtri, ac Viduæ Poloniarum Reginæ, (apud quam ille multum gratia pollebat) tum deniꝗ́ Ioannis Zamoyski Supremi in Regno Poloniæ exercituũ Ducis ad eum datæ literæ. Habuit itaꝗ́ egregium hoc eius in Regiam maieſtatem officium apud populares ſuos honorem, apud Sereniſsi: verò, Sigiſmundũ 3. eximium ſemper fauorem. Nam hic pòſtquam feliciſsimè in regnum ſibi delatum ingreſſus fuiſſet, eum Cracouiæ humilem ſe ſuæ Regiæ Maieſtatis ſubditum conceptis verbis profitentem, CAPITANEVM OECONOMVMꝗ́ GRODNENSEM eſſe voluit. Fidum deinde poſt exploratam eius erga Rempub. fidem, poſt cognitas in eandem plurimas ex proprio eius ære factas expenſas, obſequijs regijs prope confecto, ab officioꝗ́ ſupremi in M. L. D. Theſaurarij miſsionem vacationemꝗ́

obnixè petenti PALATINATVM NOVOGRODENSEM contulit. In qua dignitate constitutus annos 28 & menses aliquot exegit: Patriæ, Regiq; Serenissimo consilijs auxilioq; , afflictis etiam temporibus R. P. semper præsens: ac eo quoq; nomine vel maximè omnibus bonis gratissimus fuit: tandem CAPITANEVS IVRBORGENSIS ac NOVOVOLENSIS esse meruit. Quid iam hoc loco dicam, Auditores, quæ digna tam illustribus dictis factisq; fingi poterunt elogia? En ea paucis ego explico vos audite & fauete. Illustris THEODORVS TISKIEVICZ SKVMIN in aula quondam regali Splendidissimus, Curiæ primùm, deinde Supremus M. L. D. Thesaurarius, CAPITANEVS BRASLAVIENSIS, Olytensis, Grodnēsis, Iurborgensis, Nououolensis, dignissimus Palatinus Nouogrodensis, prudentissimus, literarum & literatorum vir amicissimus, Bellicis artibus instructissimus, Legationibusq;, consilijs, magnis negotijs facilè explicandis Spectatissimus, Patriæ studiosissimus, tribus Poloniarum Regibus Charissimus occidit. & vt verbo unico cōmpræhendam omnia LVX PATRIÆ CLARSSSIMA OCCIDIT.

LVX CATHOLICÆ ECCLESIÆ.

IAm, quomodo nobilissimum genus suum officiosissimis promeritis ornauerit, quidq; pro Patriæ chari-

charissimæ amore egerit, accepistis, Auditores; nunc quos in Ecclesia nostra Catholica radios Lux hæc clarissima effuderit, quanti cultum ac religionem erga Deum O. M. Diuosque omnes fecerit, cognoscite; dum aliqua quàm breuissimè vestræ in me audiendo beneuolentiæ memor perstringo, alia verò in ampliori theatro spectanda quandoque resoluo. In exteras regiones bonarum artium perdiscendarum causa expeditus erat, per quarum præcipua gymnasia nouarum hereseôn pestes passim grassabãtur. Ea ab illustri hoc quondam Adolescente in auita religione Catholica constantissima suorum moderatorum voluntate frequentabãtur, & ijs professoribus aurem accommodabat, quibus, (vt omnibus sectarijs familiare est) nulla etiam ex re captata occasione, in quotidianis prælectionibus, doctissimos grauissimorum veræ fidei lumine illustratorum scriptorum commentarios maledictis lacerare, allatrare ad ingeniosas easque pietate plenissimas quæstiones, in sacram sedem Romanam conuitia congerere, sanctissimã Principum verè Christianorum vitam ludibrio exponere, Cæremonias diuiniores omnibus sannis eludere. An igitur Iuuenis religiosissimi animus inquinatis hisce ac maleolentibus cauillationibus publicè priuatimque sæpius appetitus, est expugnatus? Minimè profectò. Quò semel est imbuta recen

recens seruabat odorem testa vt cũ Lyrico illo vate dicam) nec mentem vnquam religionis, suæ antiquissimæ mutandæ habere se passus est. Rediјt ergo in Patriam cum ea religione, quam cum lacte materno hauserat, & cum eo diuini cultus ardore, quem ad extremũ vsq; spiritum vel minima dissimulatione violare nefas credidit. Hem pectus generosum! O ingenium singulari cælesti gratia confirmatum! Eximiam hanc in auita fide constantiam, Adolescentes nobilissimi, quicũq; solenni huic põpæ funebri adestis, memori animo retinete. Dum studiorum morumq; ciuilium gratia in peregrinas Vrbes á maiorbus vestris amandamini, ne peregrinas religiones, in patriã reduces, vobiscum adducatis diligenter prouidete; nisi sacrorum hæreditariorum prædones, Templorum ab auis, atauis Parentibusq; vestris ditatorum demolitores, Ecclesiæ Harpyiæ, Reipub. Cathtol· proditores, Diuorum õniũ hostes & esse & scribi & dici velitis. Sed quorsum à præfixo dictioni meæ scopo paulatim abeo? Tecum, ILLVSTRIS PALATINE, tecum rẽ agere ingressus, tecum cõtinuo. Iñata tibi erga sanctos cælites vera Pietas tecum creuit, fructusq; eos edidit, qui in vtilitatem multorum redundauit. Cui enim nota non est tua illa in adeundis sacris fanis Diligẽtia, orationis Studium, cum religiosis hominibus intima familiaritas ac consuetudo, liberalissimæ in

Pauperes

Pauperes erogatæ Eleemosynæ? Quot per munificam dexteram tuam oppressi eleuati, afflicti recreati, tuum auxilium implorantes seriò adiuti? Pietatem tuã benignissimã morũq; rarã Facilitatẽ omnes tuo ordinatissimo regimini subiecti vberib9 testantur lacrymis. Pijssimã tuã Beneficentiam, numerosa eaq; pulcherrima Cælitũ Tẽpla, in tuis regijsq; tuo vsui cõcessis bonis exstructa tuò sũptu, percipiendis fructibus amplis dotata, prædicant. Plurimum tibi se debere tua illa intra M. L. D. terminos Græci ritus Ecclesia ꝓfitetur, qui sapientissim9 & præcipuus VNIONIS eius cum Latina AVTHOR extitisti. Quamobrem illa tibi HEROI PIISSIMO ad tumulum hanc Epigraphen, gratae sse tibi volens, mæsta occinit. OCCIDISTI THEODORE TISKIEVVICZ SKVMIN, Pater Pauperum, Pietatis antiquæ Exẽplar, Templorum Deo dicatorum constructor, Vnionis orthodoxæ promotor, ECCLESIÆ CATHOLICÆ LVX CLARISSIMA, OCCIDISTI. Cuius igitur hodierna die occasu m amplissima deplorat Familia, dolet Patria, mœret Catholica Ecclesia, nos, AVDITORES ORN. eius desiderium lugubri conclamatione non prosequemur? Ille quondam Aulicorum Regalium Alpha; ille curiæ antè pòst M. L. D. supremus Thesaurarius; Braslauiensis, Olitensis, Grodnensis, Iurborgen. Nouowolensis Capitaneus; Nouogrodensis Palatinus consul-

ſultiſsimus; ille bis Legat9 in Moſchouiam ſolertiſsimus, armorum contra feros Moſchos eductor vigilãtiſsimus, Commiſſarius Regis celebratiſsimus, Interregni temporibus, Reip. Cuſtos fideliſsimus, Senator prudentiſsimus; ile trium Poloniæ Regum Aſſectator ſtudioſiſsim9, Principũ virorum amor, Patriæ, Familiæ, Eccleſiæ Catholicæ lux, poſteritatis ſplendor, in conſpectu noſtro, laboribus honoribuſq; ſatur, annos ſupra octoginta quinq; nat9, communi omnium Parenti Terræ, ſupremo cum officio, commendandus, cõſtituitur. Heu quantis vna dies, imò horæ vnius momentum nos ſpoliat diuitiis! Quid animi nunc tibi eſt ô CONIVX TANTI HEROIS CLARISSIMA? quæ ad lugubre ſpectaculum deficis, in lachrymaſq; reſoluta, Maritũ tuum chariſsimum (quo cum quinquaginta & aliquot annos inaudita cõcordia, amore, probitate traduxiſti) multis gemitibus heu fruſtra requiris. Quanta verô mœroris nubes oculis tuis obuerſatur, IOANNES TISKIEVVICZ SKVMIN CAPITANEE BRASAVIENSIS M.L.D. NOTARIE, tãto patre digniſsime Fili? dũ Patris tui Funus triſte intueris, illudq; tanquã carum pignus in ſacello honorifico ad ſacram hanc TRINITATIS ædem à te extructo æternùm deponis. Occubuit quidem Illuſtris Parens tuus & omnes nos luctu impleuit; nilominus dum te virtutum ſuarum hæredem

dem Sobolemq́ tuam suauissimam Regno ac M. L. D. reliquit, non parum tristitiæ ex animis nostris abscedit: præsertim cúm te iam optime de vniuersa Rep. deq; Rege serenissimo promeritum videamus. Quamobrem TIBI, CVM MATRE OPTIMA, CONIVGE INCLYTA PROLEQVE TVA, SVPERSTITI felicitatem fauoremq́ omnium; illi verò vita pie functo perennem gloriam comprecamur, dum ad nobilem hanc eius sepulturam magni Regis supra Abner è viuis sublatum plorantis lugubrem næniam mæstis his vocibus ingeminemus. Num ignoratis quoniam maximus cecidit hodie in Israel. VALE ILLVSTRIS QVONDAM PALATINE NOVVOGRODENSIS, VALE. ILLICET AVDITOR ET SPECTATOR. PRÆIVIT ILLE. NOS EVM QVO SVPERI VOLENT ORDINE SEQVEMVR.

DIXI.

STEPHANVS THEODORI, SS. THEOL. AVD.

ODE PARENTALIS.

FORMOSIORIS blanda vbi temporis
Renidet ætas ver, & humum nouat,
Ludùntq́ue, Maio iam propinquo,
Floricomis α Charites in hortis; α *Gratiæ*
Ludit iuuentæ flos Academicæ;
Binâ in palæstrâ β Dramation suis β *actiunculam.*
Hîc sympalæstritis, beato
γ De Domitore Draconis edit. γ *S. Georgio*
Vates reposcunt materiam nouam,
Stylo excolendo. materies datur,
Orationis & δ Pedestris δ *Solutæ*
Et (numerosior hæc) ε Equestris. ε *Ligatæ.*
Cantare seu stet ζ Lipsana Regia, ζ *reliquias.*
Plocensis ædes maxima quæ tenet,
Diui SIGISMVNDI, clienti
Sceptrigero venerata nuper,
Seu transmarinos stet calamo Gothos
Ciere, regno consulere vt sciant;
Gœstaui Adulfi vim perosi,
Legitimum Dominum præoptent.
Vrgere seu stet Moscouiam stylo,

Ne, pertinaci pectore, Principem,
Regum satu grandem, Polonum,
Cui dedit antè fidem, renutet.
Seu Præsulari fausta regressui
Stet gratulari; Peridum Patri,
a poetico. E flore a Pimplęo decentes
Conserere EVSTACHIO corollas.
Rmi. D. Abr. Woynæ. Seu stet Methones Præsulis inclytas
Sonare Laudes, vt qui Academiæ
Tutatus acer est Alumnos,
Varsauiæ male prouocatos.
Seu largitatem dicere ciuium.
Stet vrbis huius, Turris in æthera
Qua surgit, ad S. Ioannis;
Ære sacro monitura Vilnam.
Iamq; arbitratu scribere pro suo
Dum quisq; certat, lugubris it sonor
Tota vrbe, turres perq; sacras
Pendula cuncta agitantur æra.
Qui TRINITATIS ter venerabilis
Sacram ornat ædem, colle sitam edito,
campana-nomina. Asceticos propter Penates,
Principium dat OLOR canorus.
Hunc subsecutus mox CASIMIRIVS
Tollit rugitum gratisonum LEO.
CONSTANTIA vocaliori
Intremit attiguum Lyceon.

Respon-

Responsat Ædis Principis huic Tuba,
Argutiori sed reboamine:
Nomen SIGISMVNDI hæc adepta
Mole supergreditur sorores.
Cum versicondis attoniti stupent
Musis Ephebi, mox sibi quid velint
Sollenniores hij boatus,
Sollicitis animis requirunt.
Pennis in atris θ Nuncia tum Dea
Astare visa est Enceladi soror
Nouogrodensis nigricantis
ALIGERI, os habitumque fingens
Ori æs recuruum, quod gerit, admouet,
Ac luctuosum dat Taratantara:
Dat quale, Vulcano furente,
E specula Tubicen forensi.
Vt Neris audit (sic Viliam vocat
Agreste vulgus, nec male Nerei
Vdi propagem, de Neæra)
Nerides vt simul audière,
Te maximatum gloria, Patriæ
Illustre sidus, Regum amor inclyte,
Columna stirpis morte raptum
TISKEVIDVM, THEODORE, Lumen;
Fit plangor: omnes in lacrymas eunt.
Mœret, gemiscit, Gens Philogrãmata,
Oblita cœptæ scriptionis,
E manibus calamo labante.

θ Fama

stemma Palatinatus Nouogrod. fuscus Angelus.

vilia Lituanis Neris.

Heu, inquit, Heros maximus occidit,
Vir pace & armis maximus occidit,
Legationibusq; gestis
Maximus occidit, heu, Dynastes.
Immane prorsus, Res Lituanica,
Non antè multò vulnus adnauseras,
Cùm Dux adiuit NICOLAVS
CHRISTOPHORVS RADIVILVS Astra.
Secutus illuc Pontificem suum,
Iubar sacrorum nobile Præsulum,
Virtutis exemplar colendę,
Quem abstulit vrbs Patauina WOYNAM.
Te sauciauit nec leuiter prior
Feralis annus, mors HIERONYMVM
Quo CHODKIEVICIVM subegit,
Quem titulis decorauit Arx hæc
Vilnæa, Castellani & honoribus.
En hic PALLATINVS NOVOGRODICVS,
Dignus trisęclis Regis æuo,
Vulnere te nouo, eheu, cruentat.
Mortem ô cruentam quæ furit & ferit,
Feroxq; sternit quosq; hominum, haud verens
Vel ordinum, vel dignitatum.
Hîc tibi nil, THEODORE, prorsum
Opis tulère aduersus acinacem
Atroxue telum Parcæ inamabilis,
Tot clara maiorum tuorum
Nomina? nil decora alta gentis?

Nil

Nil gesti honores militiæ ac Togæ ?
Nil dignitatum tam varij gradus ?
Nil tot trium Regum fauores ?
Nil tituli neq; Præsidatus ?
Nil prædiorum copia diuitum ?
Rura, & coloni nil tot Agrarij ?
Cimeliorum nil fauissæ ?
Nil famulorum animosus ordo ? Cleno diorum recep-tacula.
Omni leæna Morta ferocior !
Constat, ferina lege coercitâ,
Innoxium per supplicantis
Transilijsse caput leænã.
At Parca nulli parcere gnara, nil
Intaminatum nil & inobrutum,
Harpyia crudelis, relinquit,
Filia nil miserantis orci:
Quis fur quis hostis morte nocentior ?
Quis efferata falce potentior ?
Securus altùm stertat vllus,
Vndiq; telo inimico apertus ?
Intacta quænam hoc fulmine faustitas
Transiuit ? huic quæ non ruit infula ?
Sceptrum quod infractum ? potestas
Quæ stetit inuiolata Morti ?
An vlla rupes quamquam adamantina
Excußit huius terribiles minas ?
Elusit an conamen huius
Vlla sagax animi senectus ?

Maturus æui, canitie grauis,
Verendus annis occidit occidit,
Heu, longiori dignus æuo;
Occidit, heu, THEODORVS HEROS!
Quid vita nostra est? stiria labilis.
Quid vita nostra est? scipio scirpeus.
Quid vita nostra est? vilis alga,
Bulla, cinis, vapor, vmbra, nil est.
Exaggeratæ sunt quid opes? nihil.
Clari propago quid generis? nihil.
Nil sunt honores, nil voluptas:
Cum moriente mori videntur.
Expers sepulchri sola superstitat
Amata virtus; sola ea nos beat,
Genus clarat, famam perennem
Sola parit bene parta virtus.
Hæc te beauit, te decorauit hæc
Viuace fama te vetat emori,
Æqui tenax, immote summi
Numinis, ô THEODORE, cultor.
Ecquis sacrorum te reuerentior?
Quis irretorti iuris amantior?
Fides avita Veritasq;
Inuenientne parem Patronum!
Sparsis capillis te bona Veritas,
Fidesq; luget, Relligio gemit,
Ritus Achæi cum Latino
Tu bonus author eras iugandi.

Ge-

Genis reuulsis te gemit Æquitas,
Quæ salua saluo Præside te stetit:
Te Ciuitates flent & Arces,
Iura quibus dare tu solebas.
Te subditorum rus habitantium
Deplorat agmen, non vt Herum, at Patrem;
Exactione quos iniquà
Non tuleras bonus aggrauari.
Tuo mouetur Regia funere,
Expertos fidum quem fuerat sibi,
Et Regibus ternis amatum,
Militiæuè domiuè, Achatem.
Tuo mouetur funere purpura
Tot optimatum fulgida natio,
Raptum querens te Maximatem;
Te queritatur Equestris ordo.
Satu propinquæ, præ reliquis, domus
Dant signa luctùs Tiskonis inclyta
Herois inclyti propago:
Cui iubar Evstachivs refulget,
Brestæ Palatinus memorabilis,
Brestæ Palatino Patre prosatus
Georgio; quod frater huius
Nomen adeptus es ò Georgi:
Sacræ Georgi militiæ decus,
Cui dux Iesvs, tessera nomen est,
Ignativs Loiola, dio
Signifer ac Promachus vocatu.

Acer.

Acerba mors hæc non minus est tibi,
ALFONSE LACKI, Succamerarie,
O Dunaburgi Præses arcis,
O Litaui soboles Achillis.
Affinitatis nomine congemis
Hunc funerato, fœdere cui tori,
Tui soror coniuncta Patris.
Ergo doles amitæ dolore.
Denate ô Heros quid nurui tuæ
Hîc luctuosæ contiguam domum
NARVSZEVVICIAM sonem? quod
Hæc specimen dat amica luctus?
In hac refulget, ceu Cythereium
In arce sydus, CHRISTOPHORVS, cui,
A Rege, Lithuani Ducatùs
Credita gaza fidesq; fisci.
Quid hîc propinquas KORSACIDAS loquar?
Tiskieuiczano in stẽmate lilium
Horum albet. vnus, heu, IOANNES
Te sequitur, THEODORE, pernix:
Hoc se Osmiani curia, iudice,
Musæ hoc Patrono destitui dolet.
TISKIEVVICINVM sed camœna
Funus, ô auia, prosequamur.
Quid hîc vacillas Musa? quid hæsitas?
Quid expauescis? cur manus attremit?
Num Filij summos IANI
Exprimere hîc refugis dolores?

Et

Et iure : tenta; frustra eris arte huic,
Timanthæ, ocellos occule splenio.
Haud sic adempti fata Ioseph
Fleuerat Isacidæ Parentis.
Sed nec Dauidem sic Salomon suum;
Nec Roboamus degenerans Patrem,
Vt lachrymis mæstis IANVS
Te flet, eheu, THEODORE, natus.
Natura iunxit nexu adamantino
Prolem colendis vsq; Parentibus;
Nec absq; permagno dolore
Se, dirimente Atropo, iugantur.
In seiugatis hæret amor diu;
Amor dolorem diuiduus parit:
Dolor querelas lachrymasq;
Atq; diu nigricantem amictum.
Amictus albens lugubris, haud niger
Est nationi (res noua) ⊕ Sèricæ ⊕ Sinana
Qua cultius politiusuè
Nil habet vsquã habitatus orbis.
Seres suorum funera tertium
Lugent in annum, deposito Rei,
Quam publicam gessêre, clauo,
Iusta suis iterantq; priui.
De Patria sunt qui meritissimi,
Templum merentur nobile, Publicum;
Horum choragijs notatum;
Thure quod assiduo vaporat.

 O IANE,

O IANE, pulli non habitûs quidem
Squalore luctum tu trietericum
Præ te feres; at corde mœsto,
At gemitu caput hoc perenni
Desiderabis, dulce caput Patris:
Non paruâ opum vi cui tumulum nouum,
Ad TRINITATIS condis Ædem,
Adijcis ac tumulo sacellum.
Struis venustum quando sacrarium,
Quâ marmorato, quâ laterittio
Muro, paterni fidum amoris
Mnemosynonq; pij doloris;
Paterna virtus, en Clario capit
E porphyrite, iure quod optimo
Debetur huic perenniclaram,
Abs Academico Honore, famam.
Iussu Parentis, te iuuenem indole
Hîc singulari Vilnæ ACADEMIA
Formauit optimas per Artes;
Quas alibi regionum adauxti.
Nunc optimarum percipis artium,
Si quando, fructum. promouet insita
Doctrina virtutem. hac & illa
Rem sapientius administras.
Vtraq; fultus Patris amabilis
Pertriste lethum fers moderatius,
ϖ Nepenthes immenso dolori
Cociliante Dei Pronœâ,

[margin: ϖ Herba luctum. sedans.]

Dei

Dei ×Pronœâ non variabili, × *Providentia.*
Hoc ✠Pandocheo cuncta geri vides.
Ciuiusq; nostrûm vita morsq;
Stat, cadit huius ad arbitratum. ✠ *vniuerso.*
Nec, vt profanum vulgus & improbum,
Rerum Satorem tu temere arguis,
Quod multa voluat ſecla cornix,
Multa animal pauidumq;, ceruus;
Ad ſanctiores natus homo vices,
Capaxq; diæ mentis imago, quem
Celſum intueri iuſsit Aſtra,
Tam breue tempus in orbe degat.
Is prorogauit ſat bene limitem
Mortalis æui, munere cœlitum,
Quiſquis dati pernouit æui
Solibus vtiliter fruiſci.

LVDOVICVS RYLSKI.

NON HABEMVS HIC MANENTEM CIVITATEM. Heb. 13.

Ille Palatino ſatur Heros nuper honore,
Belli ardore ſatur, pacis honore ſatur
Occidit & Pario tumulauit marmore membra,
Membra Dei coram reſtituenda throno.
Hem crudam Parcam! duræq; minacia Mortis
Spicula! nec Scythicis ſpicula viſa plagis.
An te dura querar Mors? an tua ſpicula? luctu
Eſſe nequis maior nec tua tela, meo.

Anne Palatinus cecidit? dic improba Parca.
Non cecidit. sed vbi est? cessit ab exilio.
Christophorus Zawisza.

IN POTENTATIBVS OCTOGINTA ANNI AMPLIVS *eorum labor & dolor.* Psal. 89.

Cui bene fasciculos VIRTVS sociârat honorum,
Inuida huic subitâ cuspide Parca scidit.
Ingemuit virtus, tantæ compendia Famæ
Vnius arbitrio scissa fuisse Necis.
At postquam vidit Cygnæos vertice canos,
Octoginta annos quinque abijsse seni;
Nil est Mors, inquit, nec Honos est ruptus ab illa,
Alter in ætheria sede virebit Honos:
Orbi sat vixit: si plus vixisset in orbe,
VITA laborque foret, VITA dolorque foret.
Stanislaus Casimirus Rudomina.

NON TANTA MORTIS NOCVMENTA QVANTA *Morientis emolumenta.*

Immites Parcæ, qui nusquam sciuerat iras,
Libret vt hamata noxia tela manu.
Extinctos cineres iugulataque cuspide membra,
Cernat, & attonito colligat ore minas.
Noluit albentis canos miserare senectæ,
Noluit in Litauo lilia stare solo.
Parca tuæ, PARCA, est dextræ victoria; laudem
Maiori decuit pignore stare tuam.
Lilia natura sic inclinata recumbunt,
Lactea sic moritur, sole abeunte, ROSA.

Non

Nō tua laus, MORS, eſt quod ſtraueris, illius eſt laus.
Canitie in tanta quod ſciit ille mori.
Nempe quater ſenos ſeniores inter Olympi,
Ipſe ſibi canus caſtra locauit olor.

STANISLAVS RZECZYCKI.

VT BENE VIVERE, ITA BENE MORI DECET.

Skuminides cano venerandus vellere plumæ
Talia, viſurus limina Mortis, ait;
Quod volui vixi, vitæ non pœnitet actæ:
Laudatæ vitæ ſtat mihi teſtis Honos.
Teſtis & ad Moſchas via deuia ducta paludes
Viſaq; vinetis Itala terra ſuis.
Nūc & poſſe mori, mens eſt, animiq; ſequaces,
Vt vixiſſe bene eſt: ſic bene poſſe mori eſt.
Calcanda eſt lethi via: ſcrutandæq; Tonātis
Æterni ſedes, dixit & occubuit.

Stanislaus Orłowski

DE SACELLO NOVITER EXTRVCTO.

Hæc noua quæ varia ſurrexit fabrica mole,
Inclyta Skuminidæ membra ſepulta tegit.
Cuſtodit cineres, tumulataq; corpora cippo,
Ætas ne voret, aut glutiat imber edax.
Sat bene prouiſum eſt membriſq; animæ q; ſepulti.
Excubias vigiles membra animuſq; capit.
Quam molem cinxit regina Pecunia muro
Cuſtodit Domini hæc membra ſepulta ſui.
Quæ data condendæ eſt regina Pecunia moli,
Hæc animam Domini ſeruat in Elyſio.

IOACHIMVS SCHREDERVS.

TEM-

TEMPLVM
VIRTVTI THEODORICÆ
HONOR ACADEMICVS. P. P.

QVAM ludit varijs Humana Tragœdia scenis,
Crœsça modò sorte beat, modò nudat eosdē;
Fastum regalem nece terrificatq; rogali,
Atq; Solonæos monitus vice verat acerba. (illos,
Coniugat hos genialis Hymen, Clotho abiugat
Hi, modò cœptum alijs, lumen vitale relinquunt.
Nuper, in Orchestram Gediminia Vilna superbam
Produci vidit RADIVILÆOS Hymenæos,
Festiuosq; dedit plausus, gratata Leoni
SAPIEHADÆ, Litaui qui Cancellarius orbis
Illustrem generum RADIVILO à Principe natum
ALBERTVM WLADISLAVM sibi iunxit, & auxit
Affines RADIVILIADES RADIVILIDE natâ
Egregià formâ, egregijs virtutibus ANNA.
Ex illo non dum vaga Cynthia tempore cursum
Complet, vt educi videt vrbs ea flebile funus
Herois magni; magnum nomenq; decusq;
Qui gesit: THEODORVS ei prænobile nomen,
ETYSKIEVICIA, modò quæ clarissima, gente.
Quod nomen genitoris erat, cognomine SKVMIN,
Quem PALLATINVM Nouogrodia luget ademptum.
Heu quantum tumulas in eo, LITVANIA sidus!
Non sua sed Patriæ qui commoda quærere natus.
At tibi solamen, virtutis imago Paternæ,
IANVSSVS superest, qui facta simillima spondet

En quàm

En quàm iusta piè, qua sollicitudine soluit?
Quâ Patri, pompa, quantò splendore parentat!
Condendo cineri quàm Cryptam condidit amplam!
Quàm superimposuit solers illustre Sacellum;
Iugis vt inde poli deleniat hostia Regem!
Iure pio Nato releuas LITVANIA luctum,
Supremo & meritum deducis funus honore,
Ordine linigerûm lōgo, Procerum ordine longo,
Funus honestante & lacrymis testante dolorem;
Manibus æternamq; pijs poscente quietem,
Adiungitq; suos mœrens Academia planctus,
Cuius Alumnus Honos & erat IANVSSVS hic olim;
Hîc vbi doctificas cùm moribus imbibit artes.
Proin Patrem exsequiis Honor hic Academicus ornat;
Ipsi molitus Clario de marmore Templum,
Quod stet inocciduo THEODORI nomine clarum;
Nec minus effulgescat iis, quæ Seres Eoi,
Seu, quorum ante alias floret Respublica, Sinæ
De Patria melius meritis Heroibus ornant
Condita, odoriferis lustrantq; frequenter acerris.
Non tamen Heroas, qui multis gentibus error,
Esse Deos ducunt, at eo veneramine dignos;
Ne meritæ laudes à Posteritate silescant,
Nomina neue sequens horum immemor eximat Æuum.
Nomen an vlla tuum, THEODORE, obliteret ætas?
Non patietur HONOR, si quid pia carmina possunt,
Hîc stabilem tibi rite locans ACADEMICVS Ædem;
Vatum operas adhibens. sudant in marmore vates.
Vatum opus est propriusq; labor celebrare Tonantis
Numen, & eximios æquare Heroas olympo;
Et sero meritis transmittere laudibus æuo.
Nullus & Heroum vates est iure perosus,
Ni virtutis inops, laudi nec idoneus vlli.
Ergo educendo manus emicat impigra fano,

O THEO.

O THEODORE, tibi Clariâ de rupe miniſtrat
α Apollo. Materiam ipſe α Phanes. paries at iaſpide fulget
Inſerto: encarpis nitet omne lacunar eburnis.
Corporis exuuias natus decorare paterni
Certat inædificans tumulo præſigne ſacellum.
Virtuti vates THEODORI nobile certant
Docta per ora virûm fabricare volatile templum,
At pennis nullo ſolui metuentibus æuo.
Ergo opere hoc propere ſumma ad faſtigia ducto,
Virtuti, THEODORE, tuæ SKVMNIE ſacrant;
Inſculptis rebus, Patriæ in molimine, geſtis:
Et Natum inuitant, rapti decoramina Patris,
Ipſe oculis obeat. Videt hîc ſua præmia laudi,
Et chari genitoris opes pulcerrimaq́ auſa,
Cęlata ingenijs, opus indelebile vatum.
Quàm templum prius introeat, ſpectabile culmen
Metitur viſûs acie, turrimq́ decoram,
Cuius apex lunam cum ſtella continet vnâ;
Quod Tiskieuiciæ digma eſt prænobile gentis.
Dioptra Vt meliuſq́ notet cuncta, admouet ipſe Dioptram
Nuper adinuentam. Tubus eſt teres, aptus in arctum
Diduci & longum: vitreus fini orbis vtriq́,
Vnus at anguſtus, pupilla haud amplior ipſa,
Iungi oculo ſolitus: finis cannam alter adæquat.
Res facile organon hoc procul á viſore locatas,
Qua ſunt mole pari, facit apparere propinquas.
Ergo ope perſpicuæ videt huius cuncta Dioptræ.
IANVSSVS: celſo gentile in culmine ſtemma;
Stemma quod adiecto ſignarunt carmine vates
Stella fui in terris THEODORVS, in aſtra receſsi.
Luna, fugax minuit, quicquid in orbe, bonum.
Ante fores, haud ferales ſtatuerê cupreſſos,
Aſt hinc inde cedros, æternæ ſymbola vitæ.
Rem ſcripti produnt in odoro cortice verſus.

In terris

In terris virui THEODORVS : in axe virorem
Nulla datum caries, nulla teredo teret.
Conspicui postes Ascręo adamante renident
Versus inauratum præfixus θ hyperthyron ornat; θ *superliminare.*
Hanc THEODORO TISKIEWICZ ACADEMICVS *Ædem,*
IANVSSI NATI *mite leuamen,* HONOR.
Ingrediens oculis haurit monumenta Parentis;
Quæ graphicè nitidus paries insculpta remonstrat.
Ingens in medio nitet hic spectabilis arbos;
Illustres complexa viros à TISKONE cretos.
KALLI huic NICVS erat pater, à Patre MISKONE natus.
Ille olim Litaui SIDRIGALI Principis aulæ
Præfectus fuerat, Marschalci munere functus:
Qui sibi, qui generi, belliq; togæq;, potenti,
Auxit opes, merita aucti insignia nactus Honoris,
Stellam cui substent radiosæ cornua lunæ.
Tisko, Tiskoniæ, quæ Tiskieuicia vulgo
Nunc audit, genti cognomentum indidit illud.
Tisko habuit Natos, Litauûm decoramina, senos;
Se nec κ Enyaliis gestis, nec honore minores; κ *Militaribus.*
Militiæq; Duces, Castellanosq; celębres,
Atq; Palatinos, dantes & iura Toparchas.
Archistrategus erat tuus ille, Kiouia, cui mens
Prouida consilijs, vt viuida dextera bello.
Ordine quos longo memorabilis exhibet Arbor.
Vnus in his LEO, vir generosa mente, Lubensis
Præses, in arma viros solitus ductare; Paternus
Qui tibi auus, THEODORE, fuit, nomenq; Parenti
Insolitum dedit, ille tuo se nempe Leone
Progenitum Σκύμνον, vel Russo idiomate, Skymni
Indigetat. catulum vox denotat illa Leonis.
Filiolam, Lenkam, dixit, de nomine Damæ.
Mundifuga hæc claustro se, religionis amore,

Abdidit, vt coleret, meliora secuta, Tonantem,
Feruidius, vario semota à turbine rerum,
Arabie Phlegethontigenùm secura luporum.
Præbita, nomen in hoc, ludendi vatibus ansa.
Mente Leonina sobolem, LEO Tiskonide edis,
Nomineq; hanc apto degenerare vetas.
Ten, THEODORE, Nepos ô auis dignissime tantis,
Degenerasse ab ijs iure quis arguerit?
Seu res consilio seu forti Marte gerenda;
Visus es inuicta mente manuq; Leo.
Clara dein chari speculaturis acta Parentis,
Digna imitaminibus, memori quæ mente recondit.
Indolis eximiæ primis spectatur in annis,
Inuigilare libris omniq; assuescere recto,
Affectare decus; peregrinas visere terras.
Has aditare simul, quas pestis & ira Tonantis
Polluerat sacris euersis Hæresis aris:
y Vitteber gæ. Mœnia y Leucoridos, quæ spumeus alluit Albis,
Heu calamo nimis ac Furijs atrata Lutheri.
Cognitus hîc illi vir humi cognomine nigræ,
Cui mens nigra magis, mage nigrum dogma, Philippus.
Gypsatum THEODORI animum tamen ille nequiuit
Inficere, vt multos huius Regionis alumnos,
Diuini verbi specioso murice lusos.
δ Basileæ. Sed nec obest huic δ Rauriaci rauis vlla Lycei.
Sed nec obest corui nequam, Besa, nequius ouum;
ε Geneuæ. Corui Stigmatiæ, cui nidus, aprica ε Lemani
Ripa lacûs, inimica Tybri, Rupiq; Petrinæ.
ζ venena. Irrita consignant ea ζ deleteria vates.
Nil hebet Hæreticis tua mens, THEODORE, venenis:
η amuleta *η Præbia præseruant enthea virus agunt.*
Nil à lethifera metuens sibi peste colubros
Inter virosos sic agit Indus oryx.
Hinc tres Sarmatiæ sculptos videt ordine Reges;

Chara

Chara quibus genitoris erat fidiſsima Virtus-
SIGSMVNDO AVGVSTO, quoad ipſe ſuperſtes, hic hæſit;
Sedulus obſequiis, & obire negotia dexter:
Non minus armorum dexter, quàm pacis ad Artes.
Ergo ſuos cuneos Patriæ inuehit acer in hoſtes,
Hic Stheneli ſimilis, præſtans iuuenilibus auſis,
Sculpitur ac audax ruere in certamina belli,
Atq; manu promptam ſecum raptare iuuentam.
Hoſtiles agitare globos vel ſternere ferro.
Nec minus ore potens validæ quàm robore dextræ
Viſus hic Auguſto. Proin vnus mittitur inter
LEGATOS ternos, inimica ad nomina, Moſcos.
Threiicio ſublimis equo reſidere videtur,
Inſigni phaleris, frenisq;, micantibus auro,
Moſcouij proceres, oſtroq; auroq; nitentes,
Obuiam honorificè ruere his in mœnia vectis.
Hinc STEPHANVS BATOR in Tyrio Rex murice fulget;
Omni ex Sarmatia, procerum cui plurimus ordo
Obſequium iurat, Litauis THEODORVS ab oris
TISKIEVICIADES ſocios hîc emicat inter;
Accipiẽs â Rege fidem præbensq; viciſsim.
Rex animi prudens, generoſo in corpore mores
Cernit vt egregios, ratus hunc ad maxima natum,
Adiungit ſibi, theſauris & præficit aulæ.
Cernitur hîc adſculpta Fides, æraria ſeruans.
TE MIHI num quis, (ait) THEODORE, fidelior alter?
Liuoniam interea Litauûm & confinia Moſcus
Vexat, & infeſtis populatur barbarus armis:
Rex bonus hunc monitum tanti cupit ante furoris,
Vltorem, niſi deſineret, minitatus & arma.
Ergo iit Orator, tanto in molimine rerum,
Ante alios TISKIEVICIVS THEODORVS ad illum;
Quid velit, exquirat, pacemne Tyrannus an arma,
Si pergat furere vltrices mox affore dextras.

 Torua

Torua tuens sedet in solio, Busiridis instar,
Dum THEODORVM audit, Basilides ille IOANNES,
Fulmina torquentem, STEPHANO pro Rege, minarum
Orantisq; minas, STEPHANI æqua tremiscit & arma;
Ergo in amicitias & idonea pacis iturum
Fœdera se simulat; solito mox dira Tyrannus
Arma furore ciet, ferro grassatur & igne,
Ac sibi Liuoniam prope subiugat efferus omnem.
Iusta Polonorum mouet indignatio Regem;
Hanc proin indomitam bello domiturus Erinnyn,
Ducit in arma suos Litauos acresq; Polonos;
Hic armamentis, terrâq; vndâq; vehendis,
Præficitur THEODORVS. onus promptissimus ille
Impositum sibi grande subit, conamine magno.
Impiger huic instare operi spectatur; ad arces,
Nunc has, nunc illas, tot equorum totq; virûm vi,
Pertrahere, ingentes Tormenta datura ruinas.
Quin etiam assultu, superanda vbi Pergama, primos
Cernitur hic inter. mens huic tam prodiga vitæ,
Mens tam prona suo lethum pro Rege pacisci.
Ergo, nec optantem, merito hūc Rex ornat honore.
Namq; Polocensi postquam fuit vrbe potitus,
Braszłauiæ, quæ ficta & in hoc celamine claret,
Præsidem eum creat, & mandat ius dicere genti.
Dein, victâ magnâ, magno molimine, Lukâ,
Adiicit huic OLYTAM parili Rex iure tenendam.
Creuit honos in eo, quantum creuêre labores.
Virtutem vestigat Honos, sequiturq; fugacem.
Regia laus, vbi promeritis æquantur Honores.
Composito bello, domitaq; Tyrannide Mosci,
TISKIEVICIADEN Rex victor honorus eundem
Directorem adhibet Repetitoremq; fidelem;
Iura Polocensis quis digerat omnia Tractus;

Iura tot annorum vario confusa tumultu,
Pallatinatûs & honesto Schemate donet:
Et bona distribuat, prout cuiq; à Rege tributa.
Eminet in celso cælata Polotia cliuo;
Hinc, fluuij Dunæ munita stat, inde minori,
A quo scilicet vrbs est nomen adepta, Polottæ.
Hinc Transdunanæ renitere videntur & Arces;
Nomine quas Regis THEODORVS ab hoste recepit.
Hîc neq; munifici requieuit gratia Regis
In bene promeritum; Litaui ipsi nempe Ducatûs
Thesaurum credit, succedere vultq; IOANNI
Hlebowicz, Pàllatinus fit vt ille Trocensis.
Hîc videas Regem THEODORO porgere clauem
Aureolam fisci. Nec eo cumulatus honore,
Otia quò captet, latus hic regale relinquit.
Sed nec ab extincti se Regis corpore duxit,
(Ipse locus Lethi, GRODNENS'S Regia testis)
Quàm prius Arx eius curæ Vilnæa fideli,
Concilio Procerum, cõmissa fuisset, ab omni.
Nec tamen interea studium Regalis omisit
Funeris, exequias & magno iusta paratu
Sollicitè adcurans, supremum ornauit honorem.
Hîc inter Proceres deducere flebile funus
Conspicitur Craci mœstissimus vnus in arcem.
Hinc in Rege nouo stat factio sculpta legendo.
Stirpe Iagellonià THEODORVS hic hæret in vnà;
Principe Succano materni nobile nacto
Nomen aui: genitrix CATHARINA Iagellonis illi;
Finnoniæ (Scis Vilna) Duci sociata IOANNI;
Post sibi quem dignum legit Suecania Regem.
Quæ queat esse, omnis visa hoc in Principe virtus.
Hunc alienigenis THEODORVS, iure præoptat.
Hanc nequit æmula pars scriptis euertere mentem:
Sed neq; Cesarei fratris manus atq; sigillum,

Regina ANNA SIGISMVNDI matertera scriptis
Hunc stabilem THEODORI animum, meliora sequentis,
Cum Sario Duce militiæ, collaudat amicis.
Nec sine honore fides nec abit sine munere tanta;
Sæpe tot impensis proprijs ac ære probata.
Namq; SIGISMVNDO Regali in sede locato
Iurat vbi obsequium, Rex hunc complexus amanter;
Præses & œconomus, vir, ait, sis inclyte Grodnæ.
Artifices sculpsêre manus in pariete Grodnam;
Heu: nimis infaustam BATHORINO funere Grodnam.
At fortunatam THEODORO præside Grodnam.
Iamq; fatigatus curis THEODORVS & annis,
Tandem optans laxare animum, captare quietem,
Thesauri officium graue, Quæsturamq; resignat.
Rex at honorato cupiens hunc munere fungi,
NICOLEO Radiuiliadæ succedere iussit,
Pallatinatum Nouogrodensemq; tenere.
Colle super celso Nouogrodia sculpta coruscat.
Vsq; Senatorem se præstitit ille fidelem
De Re communi, dum Varsauiense Senaclum
Consuluit, non vnquam aberat fidissimus Heros.
Dum Regem impeteret Furor ac ciuilis Enyo,
Hic à Rege stetit. Dum fraus incendia voluit
Varsauiæ vix euasit de nocte periclum,
Regia ni ductu Raphaelis tecta subisset.
Nomen id est famulo, Aligeri qui munere functus:
Difficili spectata fides hoc tempore, Regi
Muneribus meritis dignissima visa rependi.
Ergo Iurenburgum Nouovolamq; adiicit ipsi;
His dare iura iubens & ab his decerpere fructus.
Ex alia se parte ferunt delubra videnda,
Quæ pietate flagrans THEODORVS honoreq; Dio
Struxerat in proprijs, dote haud sine diuite, fundis:

Inq;

Inq; locis, Regum quæ nutibus ille regebat.
Huic operi insertus Procerum lectissimus ordo,
Quorum ope, quorum operâ, Cathedræ gens Russa Petrinæ
Accessit, Dominæ se subiecitq; sacrorum,
Quæ mundi caput est, cœliq; vicaria, Romæ;
Petrocathedromachos, agmen furiale, perosa-
E sacris, MICHAEL hîc metropolita RAHOSA;
Pæne politico habet THEODORVS in ordine primas,
Feruidus ante alios ineundi fœderis author.
CLEMENTI Octauo, duo, Russæ nomine gentis',
Hîc sese asternunt, pebibusq; pia oscula figunt,
CHRISTVMq; in Papa merito venerantur honore,
Polliciti obsequium Pastori iuge supremo.
Vnus in his erat HIPPACIVS cognomine POCIEY,
Qui sacra Russorum post Metropolita regebat:
Vir præstans animi, fidei defensor & acer.
Cuius adhuc successori viget æmula virtus,
IOSEPHO VELAMINO, cui Rusica sese
Natio RVTSCIADÆ multum debere fatetur.
Hunc pariter monstrant operosa toreumata vatum;
Cum Clero, sedenim THEODORI funere mœstum:
Triste sed amisso meditantem Epigramma Patrono.
Quod pia posteritas inaratum pellegat vrnæ.

Lux Litauûm, decus Heroum, Pietatis asylum
SKVMIN TISKIEVVICZ hîc THEODORVS humor.
Hæresiarcharum nidos, iuuenilibus annis,
Lustraui; me non læsit at illa lues.
Fidus eram Regi AVGVSTO BATORIq;, pioq;
SIGSMVNDO, Sueonum Rege Ioanne sato.
Sæpe sub Augusto comissa negotia dexter,
Et quo par studio, nomine Regis, obii

Eiusdẽ

Eiusdem auspiciis, Martem experturus, equestres,
Ære meo, duxi fortis in arma globos.
Dein STEPHANO graue Martis onꝰ cũ *Rege* subiui.
Fulmina bellorum credita cuncta mihi:
Hostiles si quæ superandæ assultibus arces,
Prodigus hîc vitæ, pars prope prima fui.
Pace recompositâ Lithuani, à Rege, Ducatûs,
Aulæ Quæstori, credita cura mihi.
Extincti BATORIS dum iusta procuro, rogatu
Magnatum, Vilnæ Præses in arce locor.
Sceptra Iagelloniæ deberi censeo stirpi:
Hoc nihil à studio, sollicitatus, agor.
Ergo SIGISMVNDVS me TERTIVS auget honore:
Pensat inabruptam munificatꝗ fidem.
Braslauiam ac OLytam BATORIS de munere rexi.
TERTIVS hîc terna me ditione beat.
Grodna, Iurenburgũ, Nououola hoc addita Rege:
Non auidè emungens, his ego iura dedi.
Iamꝗ annis grauior gazam Fiscumꝗ resigno,
Liber vt ætherea gazan in arce parem.
Maiori tamen hîc me Rex bonus ornat honore,
Meꝗ Palatinum dat, Nouogroda, tibi.
Viginti septem gessi hoc decoraminis annos.
Interea cultum rite propago DEI.
Limina sacra struo, simul & ruitura recondo:
Relligio & dispar me duce fœdus init.
Me promotorem veneratoremꝗ fidelem,
Quæ Romæ est, habuit Sacra Cathedra Petri.
Hanc

Hanc tu promoueas, hanc tu venereris, IANE;
Hanc, pie Nate, ſalus ſi tibi chara, tegas.
Ac velut orſus eras, vbi clara Polotia, per te,
Ios APHATVM excepit Pontificemq́ nouum,
(Ter centeni equites duce te comitantur eundem,
Introit vt Cathedram, Rege volente, ſuam;)
Sic pergas: placeat tibi cœlitis orbita veri.
Diſsidium fidei Schiſmaue nullus ames.
Aſcetas at ames quibus eſt Concordia cordi,
Oſſa quibus mandas exuuiasq́ meas.
Nec minus & cordi tibi ſit Philomuſa iuuentus,
Cuius inocciduâ non ſinor arte mori.
Viue diu; Catharina parens, tua Barbara coniunx,
Tecum progenies viuat & Eugenia.
Viue diu, ſed viue Deo, fideiq́ tuendæ:
Vita tibi hæc vitæ ianua, IANE. Vale.

ILLacrymaris ad hos monitus, IANVSSE, Paternos,
Mente repoſturum te pollicitaris & alta.
Quamq́ Parenti eduxit Honos Academicus Ædem
Ex Alabaſtrite, quem fert Parnaſsia rupes,
Arte laboratam propera licet, attamen æuum
Quæ ferat, ac æuo laudes Genitoris adæquet,
Mnemoſynon tibi & Artilegos fore calcar amandi.

VALENTINVS Załęski. Art. & Phil. Baccalaureus.

EPIGRAMMATVM ANATHEMATA.

E EPO-

EPONYMICON.

NOmẽ habes, THEODORE, Dei, quod es omine, do-
Id nomen rebus conuenienter habes. (num.
Grande Dei donum est, Heroũ sanguine nasci.
Tu, TISKIEVICIÆ flos, THEODORE, domus.
Grande DEI donũ; Hæreticorũ haud vellere falli.
Nec te horum faciunt trita Lycea λύκον.
Grande DEI donum; Superis virtute probari.
Summis ac imis te probitate probas.
Grande DEI donum, bene charum Regibus esse.
Tu Regum Triadi, Marte Togaq; places.
Grande DEI donum; diuinum extendere cultum.
Extendis, sacros ædificasq; lares.
Grande DEI donum; discordia iungere corda.
Se debet Fidei sancta Homonœa tibi.
Grande DEI donum; senium venerabile canis.
Hoc & habes; Neptis teq; salutat auum.
Grande DEI donum; felici morte resolui.
Æthera tu felix, morte solutus, adis.
Pro donis, frueris iam Donatore? beatus!
Qui ΘΕΟΔΩΡΟΣ eras, hinc ΘΕΟΘΩΡΟΣ eris.

MICHAEL SZOSTOWICKI.

POTIOR THESAVRVS IN Astris.

Primũ Aulæ, Litaui pòst credita Gaza Ducatus,
Curæ TISKIEVVICZ, ô THEODORE, tuæ

Crescit

Crescit vbi virtus, crescunt virtutis Honores.
  In virtute labor : meta laboris Honor.
Par labor est parere, & partum virtutis Honorem
  Indeclinata sustinuisse Fide :
Sustinet vsq; Fides, grauis at non sustinet ætas:
  Ergo declinas, ponis & illud onus.
Terrestri positâ, gazan meditaris olympi.
  Plus habet illa oneris, plus habet ista lucri.

STANISLAVS NARVSZEVVICZ.

EMBLEMA.
CORNV COPIA.
Quæ pacis sunt.

COnspicis hîc oleas, varias & fertilis Anni,
  Quas cornu exiguo fert Achelous, opes?
Has pia conseruat concordia, dextraq; iuncta
  Dextræ. Congestas perdit Erinnys opes.
Tristis Erinnys Eris: discordia tristis Erinnys,
  Qua duce dispereunt Relligionis opes.
In multos THEODORVS opes iam contulit istas,
  Ad bona dum Russos fœdera pacis agit.
Pars bona pacis ea est, Cathedræ se iungere Petri,
  Pastorem in terris legitimumq; sequi.

CASIMIRVS GALINSKI.

BEATI PACIFICI

VNio Christicolûm, gratissimus vnio Diuis;
Dissidium fidei, Schisma Satan vt amat.
Pars bona Russorũ Cathedræ quòd reddita Petri,
Se Papæ subicit Pontificũq; Patri;
Fœdera quòd stabili Ritus Graij atq; Latini,
His oris, coeant, non leue calcar eras;
Tu consuasor eras, tu dux, THEODORE, præibas.
Pacificatoris iure brabeon habes.

SAMVEL SIEMIAKA.

NON NOBIS SED PATRIÆ Viuimus.

VIdit SKVMINIDEM patriæ sudare labore,
Astræa in supero Virgo locata globo.
Inter sinceros famulatus, commoda vidit
Plura suæ patriæ quam generata sibi.
Indoluit, rapuitq; virum telluris ab oris,
Voceq; non ficta talia verba dedit;
ssus ad optatam Diuorum tende quietem:
Sat patriæ; viuas hinc, THEODORE, tibi.

GEORGIVS DRASLAVVSKI.

MORS DICTA FACTIS Præuertit.

VEnerat ad Parcas facie Mors sæua minaci,
Visum quò Lachesis pensa moueret edax!
En breuiata videt THEODORI stamina Skumin
Ægraq; iam subita fila secanda colu;

Pro-

Protinus exiliens hæc læto pectore fatur;
Siccine pensa iacent? quid colus ægra vacat?
Dixit, & extemplo secuit vitalia fila:
Tam citò nec dixit, quám citò fecit opus.

ALEXANDER KOVVNACKI.

OPPRESSÆ CADVCEATOR Patriæ.

ILLe ille antiquo ducens à Tiskone nomen,
Ille Senatoris vir grauitate potens.
Regibus ille comes ternis clypeoq; togâq;,
Sedibus in Patrijs ille dolendus obit.
Ille in Mosciacas bis missus Nuncius oras,
Ille Pater Patriæ, & pacis amator abit.
Ecquid abit? Patriæ nouit discrimina nostræ,
Et sic pacis amans Nuncius astra petit.
Pro patria, & patriæ pro natis Hoste reuinctis;
Cum Christo, æternæ fœdera pacis aget.

CHRISTOPHORVS STYRBOVVICZ.

AVGESCIT LVMINE Lumen.

SKuminides summos inter stabilitus Honores,
Fulgidior supero sidere fulsit humi.
Non est in terris THEODORVM passa morari
Fama, tulit celsum celsa sub astra virum.
Insignem tulit in Patriam meritisq;, grauemq;
Patriæ amore virum, relligione virum.

Audijt Astrorum princeps præconia Famæ,
Atq; soli sidus iussit inesse polo.
Hic modò Skuminides lucet fulgentior astris,
Nec cerni â nimia lumina luce queunt.

FLORIANVS OLSZYNSKI.

FELICIORI NASCITVR Vitæ.

MOrtua num viuit Lithauis clarissima campis,
Tiskonidûm celebri nata propago domo?
Et viget illa simul, iacet & simul obruta morte:
A Parcis iacet, à relligione viget.
Viuis Tiskonidûm plus viuis nobile lumen,
Sint extincta licet luminis ora tui.
Teq; immortalis comitatur gloria viuum.
Vita tua ista noua est, vitaq; nata tua est.
Vtq; noua hanc vitam modò possis viuere, debes
Abijcere antiquas corporis exuuias.

BARTHOLOMÆVS KRASOVVSKI.

IN BINAM LEGATIONEM.

NIL syncerus amor timet: in mare curret & ignẽ,
Ardua vt audacis iussa facessat Heri.
Bis THEODORVS adit Moschos Orator atroces,
Immiti haud gentis territus ingenio.
Iure iram poterat Basilidæ horrere Tyranni,
Extitit insontum cui laniena iocus.

Hic

Hic tamen intrepido Regum exprimit ore suorũ
Iussa: nec hoc Cyneas munere maior erat.
O dignum pectus generoso sanguine Lechi!
Nil Natis cuperet fortius ille suis.

CASIMIRVS MAFFON.

IN FIDELITATEM.
potiora secutus.

LEchia dum studijs varijs animisq; laborat,
Funera post Batoris, cui sua sceptra dicet;
Oratu Procerum Vilnæ THEODORVS in arce,
Regis ad electi tempora, præses erat.
Perstitit inuicta mente huc protractus & illuc,
Proq; Iagellonia perstitit ille domo.
Iure tibi poterat credi, THEODORE, Ducatus,
Cui potiora sequens indubitata fides.

ALEXANDER OZIEMBLOVVSKI.

VIXERAT ILLE SATIS.

EN quanta est nostro sub cœlo facta ruina,
Quæ Litaui & Russi concutit arua soli.
Ah Russæ & Litauæ, THEODORVS, gloria gentis,
Vncata mortis falce peremptus obit.
Si desiderium spectes, citò morte peremptus:
Si numeres annos, vixerat ille diu.
Si spem, animum, viresq; : parum; si fortia gesta
Tam sibi quam Patriæ vixerat ille satis.

CASIMIRVS PAC.

LACRY-

LACRYMAS INHIBETE CLIENTES.

LArgifluas mœsti lacrymas inhibete clientes,
Nolunt Patroni hoc fata dolore coli.
Sicca arbos primùm reparat quandoq; virorem,
Irriguis radix si foueatur aquis.
Haud tantum ex vobis ortos puto posse liquores,
Vt reducem effossa dent THEODORON humo.
Nil supra vires facile esse videtur Amori,
Credit id audaces nec superare manus.
Siste amor & fluxæ THEODORO tempora vitæ
Ne cupias; vita nobiliore viget.

ANDREAS PHILIPPOWICZ.

IN PRÆDIVM FATALE KORZCISC. MORI LVCRVM.

VIta quid est hominis, nisi, promercalia nobis
Quod bona prostituit non peritura, Forum?
Deposita hîc ab Hero datur exercere talenta,
Lucrificasq; mnaas: hîc emere astra licet.
Clotho vbi destiterit fatales voluere fusos,
Mercandi ratio non erit vlla super.
Vel vi celsa rapi, vel emi vult Regia Diuûm.
Hanc emis? an sancta vi, THEODORE, rapis?
Corporis ac animi neruos huic tendis habendæ;
Fortunas adhibes: & rapis hanc & emis.
Ipse locus lethi, fluuio cognominis Aula,
KORZISC, ô Here, ait, Mors erit ista lucro.

IOANNES BROLNICKI.